

ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Γ΄ ΤΑΞΗ ΕΠΑΛ

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΜΙΛΩΝΤΑΣ ΓΙΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

(Επισημαίνεται ότι οι απαντήσεις που προτείνονται για τα θέματα είναι ενδεικτικές. Κάθε άλλη απάντηση, κατάλληλα τεκμηριωμένη, θεωρείται αποδεκτή.)

A1. (μονάδες 15)

Αγαπητοί συμμαθητές,

στις μέρες μας πολλοί δικαιολογούν την αύξηση των πολεμικών εξοπλισμών και την εντατική στρατιωτική εκπαίδευση των λαών με το πρόσχημα ότι υπεραμύνονται της ειρήνης με το να προετοιμάζονται για το ενδεχόμενο ενός πολέμου. Παράλληλα, «βαφτίζουν» διπλωματία την επίλυση των διαφορών με τη δύναμη των όπλων με δήθεν στόχο ένα καλύτερο αύριο, ενώ θυσιάζονται χιλιάδες νέοι άνθρωποι με το πρόσχημα ότι αγωνίζονται για έναν δικαιότερο κόσμο.

A2. (μονάδες 10)

α) Ενδεικτικά μέσα πειθούς :

ασύνδετο: *Ολόκληρη η ανθρωπότητα, η εξωτερική πολιτική των χωρών, οι άγρυπνοι ηγέτες ως φύλακες Θερμοπυλών.*

Καταιγισμός όλων των φορέων που είναι συνυπεύθυνοι για την υπάρχουσα φιλοπόλεμη κατάσταση, συναισθηματική ένταση.

χρήση β'ενικού προσώπου: *δεν σε νοιάζει τι καλλιεργείς.*

Ζωντάνια, διαλογικότητα, άμεση αποστροφή στον αναγνώστη ώστε να αναλογιστεί τις ευθύνες του.

μεταφορά: *ο σπόρος του πολέμου είναι ήδη αιωνόβιο δέντρο και όχι αδύναμο κλωνάρι.*

Ο πόλεμος έχει ριζώσει βαθιά στις ανθρώπινες συνειδήσεις, είναι δύσκολο να αναθεωρήθουν οι ήδη υπάρχουσες αντιλήψεις που προκαλούν τους πολέμους.

ειρωνεία: *Μάθε σε ένα δεκαοκτάχρονο παιδί να χρησιμοποιεί όπλο ... και απόρησε αν καλλιεργείς το μίσος ή την αγάπη, την ειρήνη.*

Στηλιτεύει τη σύγχρονη τακτική της καλλιέργειας φιλοπολεμικών αισθημάτων στη νέα γενιά με την οπλοκατοχή και στρατιωτική της εκπαίδευση.

β) ξοδεύονται, στερεωμένο, ζήσουν, υποτιμά.

A3. (μονάδες 25)

ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ

Επικοινωνιακό πλαίσιο: Ομιλία σε μαθητικό συνέδριο

Προσφώνηση: Αγαπητοί συμμαθητές / αξιότιμο ακροατήριο

ως εκπρόσωπος της μαθητικής κοινότητας και νέος πολίτης χαίρομαι που μου δίνεται η δυνατότητα να συμμετέχω σε αυτό το συνέδριο με θέμα την επικράτηση της ειρήνης σε παγκόσμιο επίπεδο. Θα ήθελα να απευθυνθώ στους ηγέτες του κόσμου και να τους εκθέσω τις απόψεις μου σχετικά με...

Χρήση α' και β' πληθυντικού προσώπου:

Εμείς οι νέοι ελπίζουμε σε έναν πιο ειρηνικό κόσμο...

Απαιτούμε από εσάς, τους ηγέτες του κόσμου, να προσπαθήσετε....

Οφείλετε να σεβαστείτε

Ελπίζουμε να εισακουστούν οι προτάσεις μας, να γίνουν πράξη οι ευχές μας...

Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας!

Περιεχόμενο:

Αξιοποίηση της λατινικής παροιμιακής έκφρασης «Αν επιθυμείς ειρήνη, να προετοιμάζεσαι για πόλεμο» και αντιστροφή του νοήματός της καλώντας την ανθρωπότητα να προετοιμάζεται για ειρήνη κι όχι για πόλεμο.

Ενδεικτικά επιχειρήματα κατά του πολέμου:

- ανθρώπινες απώλειες, θυσία νέων ανθρώπων
- ψυχικά τραύματα
- ηθική εξαχρείωση, βία, σκληρότητα
- οικονομικός μαρασμός
- πολιτιστική στασιμότητα
- επικράτηση φόβου, ανασφάλειας κ.λπ.

Ενδεικτικά επιχειρήματα για την επικράτηση της ειρήνης:

- επίλυση των διαφορών με διπλωματικό τρόπο, διάλογος, σεβασμός στις διεθνείς συνθήκες και συμφωνίες, διακρατικές συνεργασίες, παραπομπή στον ΟΗΕ για την επίλυση τυχόν δυσεπίλυτων διαφορών.
- σεβασμός ανθρωπίνων δικαιωμάτων, έμφαση στις ανθρωπιστικές αρχές, σεβασμός στο δικαίωμα της αυτοδιάθεσης των λαών.
- μείωση στρατιωτικού εξοπλισμού, πυρηνικός αφοπλισμός.
- επένδυση χρημάτων σε ειρηνικούς σκοπούς (υγεία, πολιτισμός, εκπαίδευση).

B1. (μονάδες 15)

Τα βασικά χαρακτηριστικά του φανταστικού κόσμου που περιγράφεται στο τραγούδι:

- χωρίς φυλετικές, εθνικές ή θρησκευτικές διαφορές (δεν υπάρχουν κράτη / Τίποτα για το οποίο να σκοτώνεις ή να πεθαίνεις/Και καμία θρησκεία).
- επικράτηση ειρήνης (Να ζουν τη ζωή ειρηνικά).
- χωρίς ακραίες οικονομικές διαφορές, χωρίς οικονομικές ανισότητες (καμία ιδιοκτησία / Καμία ανάγκη για απληστία ή πείνα).
- ενωμένοι όλοι οι άνθρωποι, ομόνοια, αδελφосύννη (Να μοιράζονται όλο τον κόσμο / Και ο κόσμος θα ζει σαν ένα).

B2. (μονάδες 10)

α) α' πρόσωπο ενικό και πληθυντικό: είμαι ονειροπόλος, Αναρωτιέμαι..., από μας, Η δική μας...

Με το α' ενικό : προσωπική άποψη, υποκειμενικότητα, εξομολογητική διάθεση.

Με το α' πληθυντικό: συλλογικός χαρακτήρας, αμεσότητα, το ποιητικό υποκείμενο εντάσσει και τον εαυτό του στην ανθρώπινη αυτή ομάδα που ονειρεύεται έναν καλύτερο κόσμο.

β' πρόσωπο: Φαντάσου, Εσύ.../ Εσύ μπορείς να πεις...

Διαλογικός χαρακτήρας, επικοινωνία με τον δέκτη, αμεσότητα, προτρεπτικός τόνος να συμμεριστεί ο δέκτης το μήνυμα του τραγουδιού για έναν καλύτερο κόσμο.

γ' πρόσωπο: όλους τους ανθρώπους / Να ζουν ..., ο κόσμος θα γίνει ένα, Να μοιράζονται...

καθολικότητα, απρόσωπο ύφος, οι προσδοκίες του ποιητικού υποκειμένου αφορούν όλους τους ανθρώπους.

β) αντίθεση: (δεν υπάρχει παράδεισος / καμία κόλαση, καμία κόλαση κάτω / πάνω από εμάς μόνο ο ουρανός, απληστία / πείνα) . Με τις αντιθέσεις παρουσιάζονται οι δύο όψεις της ζωής, η θετική και η αρνητική πλευρά, οι νικητές και οι χαμένοι αυτού του κόσμου. Αυτές οι αντιθέσεις / διακρίσεις, όμως, θα εκλείψουν στον κόσμο που ονειρεύεται το ποιητικό υποκείμενο.

εικόνα: (Πάνω από εμάς μόνο ουρανός). Ο ουρανός αναπαριστά την απεραντοσύνη του κόσμου, ενός κόσμου χωρίς όρια ή σύνορα. Μόνο αυτός ενώνει όλους τους ανθρώπους, κάτω από τη σκέπη του.

B3. (μονάδες 25)

Το πρόσωπο του οποίου τη φωνή ακούμε στο τραγούδι χαρακτηρίζει τον εαυτό του ονειροπόλο, γιατί φαντάζεται έναν κόσμο ουτοπικό, ιδεατό, ιδανικό, χωρίς διακρίσεις, βία, διαφορές αλλά με ισότητα, ελευθερία, χαρά, αδελφосύννη. Ο/Η μαθητής/-τρια μπορεί να συμφωνήσει με αυτόν τον

χαρακτηρισμό θεωρώντας ότι μόνο ένας ονειροπόλος έχει τέτοιες προσδοκίες, ονειροβατεί, είναι εκτός πραγματικότητας αν ελπίζει ότι θα γίνουν πράξη αυτά τα όνειρά του. Από την άλλη, μπορεί κάποιος να διαφωνήσει λέγοντας ότι δεν είναι ονειροπόλος αλλά θαρραλέος οραματιστής που αγωνίζεται για έναν καλύτερο κόσμο, προτρέπει και άλλους να κάνουν το ίδιο και συμβάλλει ενεργά, με τόλμη, όραμα και ελπίδα για τη θεμελίωση ενός κόσμου διαφορετικού, που θα στηρίζεται σε γερές ανθρωπιστικές βάσεις.